Det flyktige forholdet mellom ord og bilder: – Verkene i «Tegning og tekst» fremstår som øvelser i både det å føle og å undre omkring språket, skriver Subjekts anmelder. (Foto: Ingjerd S. Kleivan/Tegnerforbundet.)

Utfordrer språket vårt

Tegnerforbundet evner å vise bredde gjennom et smalt utgangspunkt

I utstillingen «Tegning & tekst» konfronteres vi på en helt unik måte. Opplevelsen er nærmest fysisk, skriver Subjekts anmelder.

Tiril Flom

Kunstanmelder

Kunst
Anmeldelse
16 minutter siden

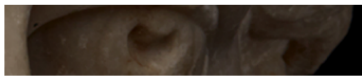

Ny utstilling i Historisk museum: **følelser i antikken og det gamle egypt**

Saken er

Utstillingen «Tegning & tekst» står fram til 5. juli.

Etter noen måneder med mye digitalt, var det godt å komme inn i et fysisk rom og ta seg tid til å oppleve en ordentlig utstilling igjen. I «Tegning & tekst» på Tegnerforbundet trekkes vi inn med verk som bearbeider tittelens tematikk fra flere vinkler. Vi finner både små og detaljfokuserte arbeider, og større, mer chunky arbeider.

Ebba Bring (f. 1958), Kirsten Opstad (f. 1978) og Johan Söderström (f. 1969) sin bruk av språket dytter ordet mot grensen av det abstrakte, som setter i gang en assosiasjonsprosess i betrakteren. Sebastian Larsmo (f. 1989) og Söderström jobber innenfor gitte formater, henholdsvis tegneserien og en egen materialdrevet metode kalt Tablet. Torgeir Husvaag (f. 1967) befinner seg et sted i mellom: hans tolkninger av tekniske ingeniør-tegninger kombineres med egenskrevet tekst for å nærme seg et portrett av sin avdøde far.

Mens noen verk er umiddelbare og utavendte, er andre mer intime og krever at man bruker mye tid på dem. Gjennom ulike teknikker og tilnærminger viser utstillingen litt av bredden i det nordiske kunstfeltet i dag.

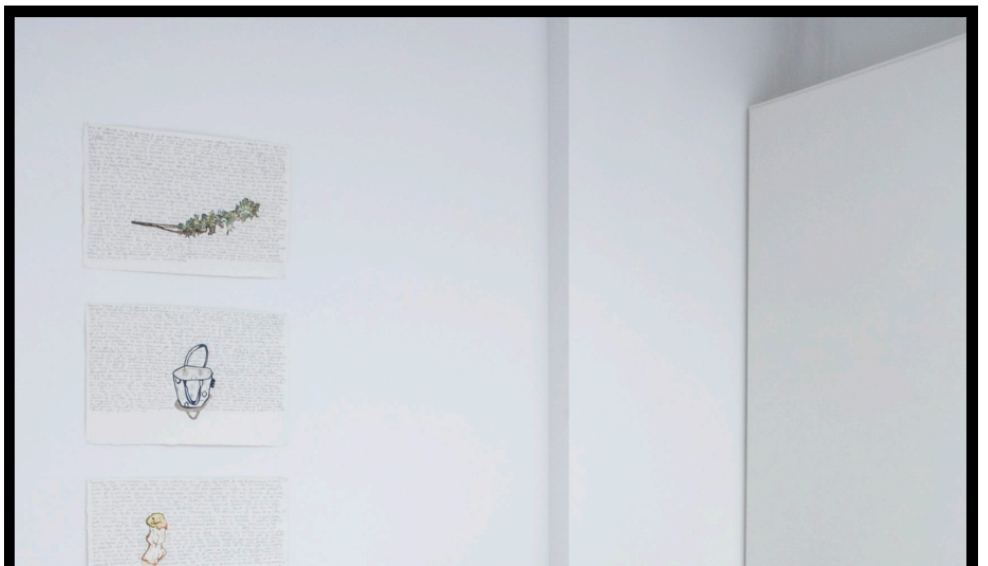

Eksperimentell: – Kirsten Opstad sin bruk av språket dytter ordet mot grensen av det abstrakte, som setter i gang en assosiasjonsprosess i betrakteren, skriver Subjekts anmelder: (Foto: Ingjerd S. Kleivan/Tegnerforbundet.)

Vakkert om papirets begynnelse

Kirsten Opstad er en eksperimentell kunstner, som jobber innen mange ulike medier. Hun vier en spesiell oppmerksomhet til det å dokumentere et liv eller et øyeblikk, det er ofte hverdagen som er hennes inngang.

Som når mormor portretteres gjennom strømpebukser på et stativ, eller farmor gjennom en collage av fargelagte plankebiter. I utstillingen «Tegning & tekst» går hun helt tilbake til papirets begynnelse: treet. Når hun skriver på årringer, bringer det umiddelbart frem tanker om levd liv. Både hennes og treets. Ordene brennes inn i treverket med en svipenn. Teksten er ikke alltid lesbar, både fordi den er utydelig og fordi den går i sirkler. Kanskje det viktigste er at noen har skrevet. Teksten har historie bak seg, og vipper mellom ro og uro.

På papir kombinerer hun tekst med tegning. En kaffekopp, en epleskrott, en åpen veske, enden av en kvist er på hvert sitt ark omringet av tekst. Teksten forteller om hendelser som igjen spennes mellom noe idyllisk og morbid.

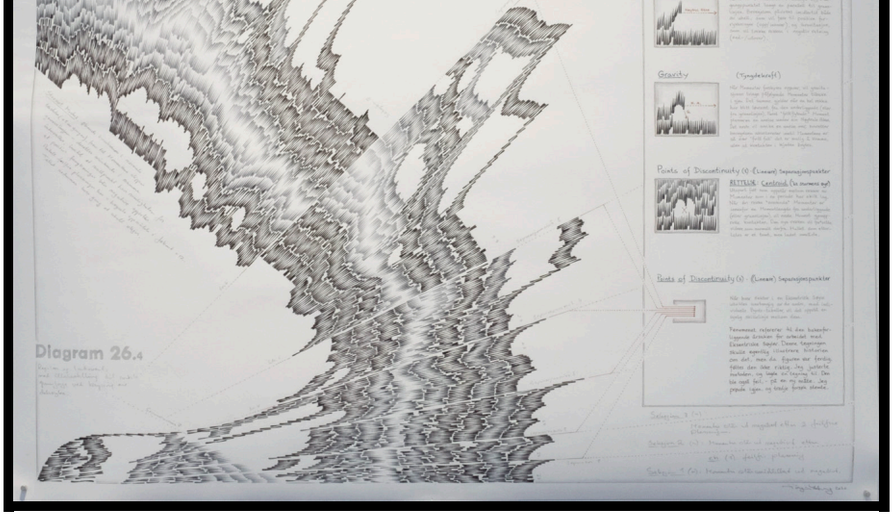

Sårt: – Torgeir Husevaag sitt verk består blant annet av en følelsesladd tekst om faren, og om hvordan de slet med å forstå hverandre, skriver Subjekts anmelder. (Foto: Ingjerd S. Kleivan/Tegnerforbundet.)

Bruddstykkepoesi

I hovedverket «Discontinuity Bridge» bruker Torgeir Husevaag sin egen strek til å tolke diagrammer om brobygging fra farens ingeniørfaglige bøker, et språk han ikke forstår. Tegningen kombineres med en poetisk, dagbokaktig og følelsesladet tekst om faren, om hvordan ingeniøren og kunstneren sleit med å forstå hverandre. Et sitat skiller seg ut:

«Til slutt maner jeg deg fram, i frisk og sunn versjon, for jeg har lyst til å fortelle deg: 'Se her, se hva jeg gjør. Jeg kjeder sammen bruddpunkter. Nå er det jeg som bygger en bru, er det ikke — en Discontinuity Bridge?'»

Ved å ta utgangspunkt i det de to ikke visste eller forstod om hverandre, forsøker han kanskje å gjenforenes med faren. Men gjenforeningen er en umulig oppgave. Det som oppstår er en smertefull fragmentering, som forsterkes av at faren nå er borte. Likevel er det nettopp fragmentene, eller punktene, som leder til gjennombrudd — diktet ender med at han finner punktumet og takker for hjelpen.

Kompleks assosiasjonsprosess: – I Johan Söderström sine arbeider oppstår det er en slags gjentagelse som både bygger opp ordet og bryter det ned i samme slengen, skriver Subjekts anmelder. (Foto: Ingjerd S. Kleivan/Tegnerforbundet.)

Når meningen forsvinner

Serien «Tablet» av Johan Söderström er laget med en metode han har jobbet fram. Han fyller trerammer med hvit sparkel, og lager inntrykk med plankbiter for å bygge opp bokstaver og ord. Når det er tørt fylles inntrykkene, og sprekkene som oppstår i tørkeprosessen, med en mørkere sparkel. På denne måten lager han sin egen font, som er et direkte resultat av prosessen og av materialene han jobber med. Teksten friggjøres fra sin mening, og blir istedet til en fysisk form eller et bilde.

Det er forskjell på teksten i bildet og verkstittelen, som gir bildet en ny betydning. Da kan man trekke frem for eksempel hvordan tittelen «#267 Supported By Norwegian Art Council» gir verket legitimitet ved å påpeke at det har fått støtte. Det består av to bilder hvor ordene «No» og «Drill» fyller hver sin ramme. Det kan ses opp i mot den mer selvrefererende tittelen «#269 The Handle Is One Of Us». I dette verket er det festet et økseskaft til rammen, og i bildet leser vi ordet «Axe».

Det er en slags gjentagelse som både bygger opp ordet og bryter det ned i samme slengen.

Den samme effekten får vi i Ebba Bring sine arbeider. På en vegg, omringet av bøker som har druknet i stivnet lim og maling, står det «En tredje spiller i etikken». På den andre siden av rommet står det «Nod noid node». Nikke/node, paranoid, node — i en mild desperasjon oversetter vi ordene til det hjernen klarer å finne på. En node kan være et knutepunkt eller forgreningspunkt. Kan det være en referanse til Deleuze & Guattaris rhizome, symbolet på et system som ikke følger hierarkiske eller lineære tankemønstre?

De tre ordene setter i gang en assosiasjonsprosess i hjernen. Fordi ordene er så åpne, løper hjernen løpsk i søken etter mening. Ordene mister fort sin mening før en betydning gjenoppstår.

Bredde: – Noen av verkene er umiddelbare og utavendte, mens andre er mer intime og krever at man bruker mye tid på dem. Gjennom ulike teknikker og tilnærminger viser utstillingen litt av bredden i det nordiske kunstfeltet i dag, skriver Subjekts anmelder. (Foto: Ingjerd S. Kleivan/Tegnerforbundet.)

Undres vi nok?

Kjente formater som tegneserien og dagboken, der tegning og tekst forteller en

historie sammen, møter eksperimentelle verk som frigjør ordet fra sin gitte mening. Gjennom de ulike arbeidene i utstillingen fanges det flyktige forholdet mellom ord og bilder.

Det som utfordres er egentlig språket vårt og hvordan vi forstår tegn. En setning ved siden av en tegning kan ha en fysiologisk påvirkning på oss, vi kan bli ledet til både redsel, tristhet og glede. Men iblant kan kombinasjonen av tegning og tekst lede til total forvirring, altså ikke en harmonisk oppbygging av mening. Jo mer vi leter etter mening, jo mer går vi oss vill. Når noe brytes ned på denne måten får vi mulighet til å bygge det opp igjen. På denne måten er verkene i «Tegning og tekst» øvelser i både det å føle og å undre omkring språket.

Relaterte artikler

Kunst Nyhet

Reis deg, kunsthistoriker!

Kunst Nyhet

Aktivister vil fjerne statuer i ...

Kunst Anmeldelse

Kommer med visse utfordringer

Musikk Anmeldelse 2 timer siden

En elektronisk eufoni med stor risiko for å gi endorfinoverdose

Samfunn Nyhet 4 timer siden

Ingeborg Senneset hardt ut mot BLM-posører på Instagram: – Ikke smykk deg med aktivisme

Kunst Nyhet 21 timer siden

De er sinte, og de er mange, men de bør ikke stå uimotsagt. Kunsthistorikere med ryggrad bør reise seg nå

Kunst Nyhet 23 timer siden

Over 3.000 har signert opprop om å fjerne «rasistiske» statuer

Arkitektur Nyhet 1 dag siden

Deichmanske hovedbibliotek er lagt ut til salgs for 58 millioner

Design Nyhet 1 dag siden

Munchmuseet i Bjørvika på frimerke

Wergelandsveien 17, 0167 Oslo Mer informasjon på kunstnerneshus.no KUNSTNERNES HUS

Nyhetsbrev
Facebook
Instagram
Twitter

Annonsere?
Abonnere?
Bidra?

Sjefredaktør
Danby Choi

Utgitt av
Perfektum Partisipp AS

2020 © Alle rettigheter forbeholdt Subjekt

Subjekt er en nettavis med kritisk og uavhengig tilnærming til kunst, kultur og samfunn. Redaktøren er medlem av Norsk redaktørforening, og redaksjonen er underlagt Vær varsom-plakatens presseetiske retningslinjer. Mediet er utgitt med støtte fra Fritt ord og Kulturrådet. Utgiver er Perfektum Partisipp AS, der utgivelse av Subjekt er selskapets hovedvirksomhet. Subjekt opptrer i skjæringspunktet mellom avis, tidsskrift og magasin og skal være dagsaktuell, dyptpløyende og inspirerende. Målgruppen er kultivert og innflytelsesrik. Magasinet ble først lansert i fysisk format i 2013 og kom i to utgaver. I januar 2017 ble Subjekt lansert på nett. I 2020 ble sjefredaktør og ansvarlig utgiver Danby Choi nominert av Oslo redaktørforening til årets redaktører i kategorien «nyskaper».

FRITT ORD
KULTURRÅDET Arts Council Norway
REDAKTØRANSVAR